

Standaardtaal

1

Zit jij graag op een kweekwak?	(wip)
Hoe vaak rijd jij met ne vlo?	(fiets)
Wat heb jij liefst op je taloor?	(bord)
Gebruiken jullie thuis een kruukar?	(kruiwagen)
Gedraag jij je soms astrant?	(brutaal)

2 Duid aan.

In een wachtzaal van de dokter spreekt een onbekende dame je aan (in verzorgd A.N.). Je antwoordt:

in dialect	in standaardtaal	in een tussentaal

In een vreemde stad vraag je een voorbijganger de weg naar het station. Je spreekt

in dialect	in standaardtaal	in een tussentaal

Je bent klasverantwoordelijke en moet bij de directeur toestemming vragen om een actie voor 11.11.11 op touw te zetten. Je vraagt dat

in dialect	in standaardtaal	in een tussentaal

Je neemt deel aan een jongerenquiz op de televisie. Je spreekt

in dialect	in standaardtaal	in een tussentaal

Je belt een vriendin op. Haar moeder neemt de telefoon eerst op. Je vraagt of je vriendin thuis is

in dialect	in standaardtaal	in een tussentaal

Je bent razend op iemand van je klas. Tijdens de speeltijd scheld je haar uit

in dialect	in standaardtaal	in een tussentaal

Opgepast, niet alles letterlijk begrijpen!

1 Bij elke uitdrukking staan twee verklaringen. Eén ervan is de figuurlijke betekenis. Kruis die aan.

- 1 Hij zet de bloemetjes buiten.
 Hij zet de bloemetjes die in de keuken staan in de tuin.
 Hij maakt veel plezier.
- 2 Ik heb er de mond vol van.
 Ik praat er heel graag over.
 Mijn mond zit veel te vol.
- 3 Ik trek er mijn neus voor op.
 Ik doe mijn neus omhoog omwille van een slechte geur.
 Ik doe dat niet zo graag.
- 4 Ik zet mijn beste beentje voor.
 Ik gebruik altijd eerst mijn rechtervoet.
 Ik doe mijn uiterste best.
- 5 Zij krijgt een open doekje.
 Zij krijgt applaus.
 Ze krijgt een opengevouwen zakdoek.

2 Alstublieft, niet alles letterlijk begrijpen hé!
Zoek de correcte figuurlijke betekenis. Vul aan met de juiste letter.

1 Mijn deur staat altijd open.	☐	a Ik weet niet meer wat ik moet doen.
2 Ik heb een brok in de keel.	☐	b Ik bestraf iets dat verkeerd is niet.
3 Ik zit met de handen in het haar.	☐	c Je kunt altijd bij mij terecht.
4 Ik knijp een oogje dicht.	☐	d Ik kan amper praten van ontroering.

- 3 Kies één van de drie uitdrukkingen. Noteer deze in het schema.
Maak een tekening die de uitdrukking letterlijk weergeeft.
Kies de juiste figuurlijke betekenis van de uitdrukking.

Uitdrukkingen:

iemand een bril op de neus zetten
iemand bij de neus nemen
iemand de hand reiken

Betekeningen:

iemand helpen
iemand dwingen om te gehoorzamen
iemand beetnemen

Uitdrukking:

Letterlijke betekenis:

Figuurlijke betekenis: